

**DECLARACIÓ INSTITUCIONAL DE LA DIPUTACIÓ DE BARCELONA SOBRE
ELS GOVERNOS LOCALS : ACTORS CLAU PER A LA RECUPERACIÓ
EUROPEA DIA D'EUROPA 2021**

En un acte exemplar de solidaritat, i davant d'un dels majors desafiaments de la seva història, la Unió Europea està liderant el camí de la recuperació de la crisi econòmica i social derivada de la COVID-19. Com recollia l'arquitecte del projecte europeu Robert Schuman en la seva declaració de 9 de maig de 1950, la unitat d'Europa no es farà de cop ni mitjançant un pla únic: es farà mitjançant realitzacions concretes i, primer de tot, creant una solidaritat de fet. I és en aquest sentit que avança la UE, mitjançant el pla de vacunació europeu, l'adopció d'un Pla de recuperació per a Europa amb inversions extraordinàries basades en nous recursos propis, i la posada en marxa del nou Marc Financer Pluriennal 2021 – 2027.

71 anys després de la Declaració de Schuman, on vàrem assentar les bases del procés de reconstrucció de la Segona Guerra Mundial, el contracte social que va formalitzar les regles de joc per a la convivència pacífica durant mig segle i l'inici de la integració europea, la unió, la solidaritat i els valors comuns tornen a ser el millor recurs per fer front als desafiaments actuals, als reptes compartits i d'escala global. La Unió Europea celebra el Dia d'Europa immersa en el repte de transformar aquesta pandèmia en una oportunitat per esdevenir un continent més modern, més sostenible, igualitari, just i resilient. El pressupost a llarg termini de la UE, juntament amb el Next Generation EU, avui són una realitat tangible que ofereix una resposta valenta als desafiaments que tenim al davant. Europa ha esdevingut un motor per a l'establiment d'estratègies i d'instruments innovadors, per al desenvolupament verd, i per a la construcció de societats pacífiques, inclusives, integradores i igualitàries.

Davant d'un futur incert, la UE ha de ser, ara més que mai, una comunitat de valors amb un destí compartit, i un actor global actiu, compromès i corresponsable amb el desenvolupament sostenible.

Enguany agafa impuls un nou projecte europeu més resiliència i sostenible, d'una Europa més verda, connectada, competitiva, intel·ligent, inclusiva i propera als ciutadans. Amb l'inici de l'execució del Pacte Verd europeu, i diferents estratègies associades (l'Onada de renovació, l'Estratègia de la granja a la taula, l'Estratègia per a la biodiversitat, el Pla d'acció per a l'economia circular, entre altres), s'encamina l'objectiu de neutralitat climàtica al 2050, i els objectius climàtics a curt termini per al 2030. Al mateix temps, l'aposta per la transformació digital marcarà la propera dècada alhora que, amb l'arrencada del Pilar Europeu de drets socials, la UE també reforçarà el treball per a la justícia social, per aconseguir una economia que funcioni per a les persones, i per garantir que la recuperació arribi a tota la societat. A la vegada que les agendes globals, els Objectius de Desenvolupament Sostenible i l'Agenda 2030, o l'Agenda Urbana Europea, segueixen marcant les fites més importants a assolir en aquesta dècada.

Enguany també cal fer sentir amb força la veu del municipalisme a Europa i als estats membres. Els governs locals tenim les estratègies, les capacitats intel·lectuals i operatives, el coneixement del territori i la proximitat a la ciutadania que resulten essencials per abordar el doble repte que suposa la implementació dels esmentats fons i estratègies amb eficàcia i legitimitat. Totes les prioritats definides per les institucions europees interpel·len directament els governs locals en l'exercici legítim de les seves competències. Són àmbits en els quals els municipis i les diputacions tenim una llarga trajectòria de treball, una visió compartida, i una capacitat excepcional per dissenyar polítiques integrals, participatives i properes a la ciutadania, impre scindibles també per garantir el valor afegit europeu en l'execució dels plans i l'assoliment de les fites marcades.

Els governs locals tenim un rol central a l'hora de vincular l'aposta per l'eficiència energètica dels edificis i habitatges amb estratègies de regeneració urbana i infraestructures verdes d'última generació; a l'hora d'acompanyar les grans inversions en transport públic amb solucions de micro-mobilitat que incideixin en els hàbits de la ciutadania. També som vitals a l'hora d'estimular que la digitalització del teixit productiu es realitzi, paral·lelament, a l'enfortiment de les capacitats tecnològiques dels treballadors i treballadores, així com en l'extensió de la fibra òptica i la banda ampla; en la gestió de boscos i espais naturals; o en la garantia de l'accés a la cultura i en l'impuls de l'economia de les cures ocupant la centralitat de l'agenda de les polítiques públiques.

Som imprescindibles a l'hora d'acollir persones nouvingudes, immigrants i refugiades, i col·lectius vulnerables; a l'hora d'atendre la ciutadania i afrontar la pandèmia del COVID-19 en primera línia; o a l'hora de reforçar la democràcia i la legitimitat del projecte europeu.

Amb tot, la capacitat transformadora de les estratègies i els fons europeus pot veure's clarament debilitada si no es fa partícips als governs locals a l'hora de convertir les prioritats de la Comissió Europea, i els plans estatals per a la recuperació, en realitats adaptades a cada territori que responguin a les necessitats reals dels ciutadans i les ciutadanes. Per aquest fet, l'ingent esforç europeu d'inversió i d'entesa del darrer any, i dels que estan per venir, ha de poder ser percebut per la ciutadania com un element clau per millorar les seves condicions de vida, especialment en un context de creixent fractura i vulnerabilitat social, amb un important desequilibri en el desenvolupament i en les oportunitats disponibles entre les zones urbanes i les rurals. Cal un acord per a una governança compartida real dels fons europeus que comporti l'assignació d'un volum de recursos adequats i suficients de manera directa i el reconeixement dels governs locals, en particular dels governs locals intermedis, com aliats estratègics en el disseny, la implementació i el seguiment dels fons de

recuperació i dels Fons Estructurals i d'Inversió Europeus. Juntes som més fortes per respondre als reptes actuals.

Des del govern de la província treballem acompanyant els ajuntaments per a una acció municipal sòlida, equilibrada i coherent a partir d'una perspectiva i coneixement d'ampli abast territorial. En aquest sentit, el rol dels governs locals intermedis, o de segon nivell, resulta decisiu per desplegar estratègies de desenvolupament urbà i rural intel·ligent, sostenible i integrat, i són claus per obtenir un efecte multiplicador dels fons europeus també per la seva demostrada capacitat de gestió, de cofinançament, i d'agregació de projectes d'àmbit local. Els ens locals intermedis es troben en una posició immillorable per avaluar les necessitats d'inversió a escala territorial, i volem participar plenament en les decisions associades al fons del Pla de Recuperació i Resiliència i als Fons Estructurals i d'Inversió Europeus.

En aquesta línia, el ple de la Diputació de Barcelona, refermant el seu compromís per una Europa cohesionada, sostenible i resilient, sotasigna la Declaració de l'Aliança per la Cohesió (#CohesionAlliance), impulsada pel Comitè Europeu de les Regions, que aposta per una acció coordinada de la UE, un pressupost europeu, una Política de cohesió i uns plans de recuperació posteriors a la pandèmia forts, viables, visibles i eficaços, i en governança multinivell. Només treballant plegades en una mateixa direcció, podrem fer arribar les oportunitats a tot el territori, a tots els municipis i al dia a dia de tota la població.
